

POWIATOWY URZĄD PRACY
W ZGORZELCU

RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH
I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE ZGORZELECKIM W I PÓŁROCZU 2007 R.

SPIS TREŚCI

1. Wstęp.....	str. 3
2. Analiza bezrobocia w powiecie zgorzeleckim według zawodów (grup zawodowych) – stan I półrocze 2007r.	str. 4
2.1. Struktura bezrobotnych według zawodów w I półroczu 2007r.	str. 4
2.2. Analiza napływu bezrobotnych według zawodu	str. 6
2.3 Struktura napływu bezrobotnych według grup zawodowych	str. 7
3. Analiza ofert pracy pozyskanych w powiecie zgorzeleckim według zawodów (grup zawodów).....	str. 7
4. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych.....	str.11
4.1. Zawody deficytowe.....	str. 11
4.2 Zawody nadwyżkowe	str. 13
4.3 Zawody zrównoważone	str. 15
4.4 Ranking zawodów generujących długotrwale bezrobocie.....	str. 15
5. Wnioski.....	str. 16

1. Wstęp

Powiatowy Urząd Pracy w Zgorzelcu jest jednostką organizacyjną powiatu, wchodzącą w skład powiatowej administracji zespolonej. Wykonuje zadania w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej. W celu podejmowania działań zmierzających do łagodzenia skutków bezrobocia oraz efektywnego promowania zatrudnienia niezbędnym jest ciągle poddawanie analizie wielkości ukazujących rynek pracy i prowadzenie sprawnego systemu informacyjnego w tej dziedzinie.

Monitoring zawodów nadwyżkowych i deficytowych stanowi ważny instrument do realizacji tych działań.

Jest źródłem informacji do :

- określenia kierunków zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnych, regionalnych i krajowym rynku pracy;
- określenia metod służących instytucjom zainteresowanym problematyką rynku pracy do koordynacji szkolenia bezrobotnych oraz kierunków kształcenia zawodowego z potrzebami rynku pracy;
- udoskonalania aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu;
- usprawnienia pośrednictwa pracy poprzez uzyskanie informacji o planowanych ofertach pracy;
- usprawnienia poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów nadwyżkowych i deficytowych.

Informacje o liczbie bezrobotnych i ofertach pracy w I półroczu 2007r. z Powiatowego Urzędu Pracy w Zgorzelcu uzyskano posługując się m.in.:

- Załącznikiem nr 3 do sprawozdania MPiPS – 01 – „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności za I półrocze 2007r.”
- Załącznikiem nr 2 do sprawozdania MPiPS – 01 – „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy. Stan za I półrocze 2007r.”

Statystyka z zakresu stosowania zawodów i specjalności zarejestrowanych bezrobotnych sporządzana jest na podstawie Rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz.U. nr 265, poz.2644).

Klasyfikacja zawodów to pięciopoziomowy, hierarchicznie usystematyzowany zbiór zawodów i specjalności występujących na rynku pracy. Poszczególne zawody są grupowane w coraz bardziej zagregowane grupy oraz ustala ich symbole i nazwy.

Na systemie pojęć tj. zawód, specjalność, umiejętności oraz kwalifikacje zawodowe oparta jest struktura klasyfikacji.

Powiatowy Urząd Pracy w Zgorzelcu obejmuje swoim działaniem powiat zgorzelecki, znajdujący się w województwie dolnośląskim położonym w południowo-zachodniej części Polski. Powiat zgorzelecki ponownie znalazł się na mapie administracyjnej kraju 1 stycznia 1999r. W obecnych swych granicach terytorialnych zajmuje powierzchnię 838 km² i liczy prawie 95 tys. mieszkańców.

W skład powiatu zgorzeleckiego wchodzi aktualnie 7 gmin: Gmina Miejska Zgorzelec, Gmina Wiejska Zgorzelec, Miasto Zawidów, Gmina Sulików, Miasto i Gmina Bogatynia, Miasto i Gmina Pieńsk, Gmina i Miasto Węgliniec, a liczbę ich bezrobotnych w I półroczu 2007r. obrazuje tabela nr 1. Z danych statystycznych wynika, iż bezrobocie w powiecie zgorzeleckim malało z miesiąca na miesiąc a najmniejsze bezrobocie występowało w mieście Zawidów.

Tabela nr 1. Liczba bezrobotnych wg gmin w powiecie zgorzeleckim w I półroczu 2007r.

Okres	Miasto Zgorzelec	Gmina Zgorzelec	Miasto i Gmina Bogatynia	Miasto i Gmina Węgliniec	Miasto Zawidów	Gmina Sulików	Miasto i Gmina Pieńsk	Powiat
Styczeń	1732	582	1773	772	200	423	667	6149
Luty	1701	574	1708	788	192	410	655	6028
Marzec	1644	540	1615	757	178	406	629	5769
Kwiecień	1612	524	1574	743	163	390	609	5615
Maj	1454	481	1432	689	163	344	583	5146
Czerwiec	1349	432	1351	644	146	325	512	4759

Przeprowadzona poniżej analiza relacji liczby bezrobotnych według zawodów w różnym układzie klasyfikacji zawodów oraz ofert pracy daje obraz sytuacji na rynku pracy w powiecie zgorzeleckim. Daje także możliwość oceny rozwoju lokalnej gospodarki przede wszystkim poprzez śledzenie struktury bezrobotnych według ostatniego miejsca pracy i zgłaszanych ofert pracy biorąc pod uwagę klasyfikację działalności.

2. Analiza bezrobocia w powiecie zgorzeleckim według zawodów (grup zawodowych) - stan w I półroczu 2007 r.

Niniejsza część raportu zostanie poświęcona analizie struktury zawodowej osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zgorzelcu.

2.1. Struktura bezrobotnych według zawodów w I półroczu 2007r.

W powiecie zgorzeleckim stopa bezrobocia na koniec czerwca 2007r. wynosiła 13,5% (kraj 12,4%) i była o 5,8 % niższa od końca czerwca 2006r. Fakt ten spowodowany jest między innymi dużą liczbą migracji ludności i podjęć pracy za granicą oraz zmianą pracy przez dotychczas pracujących na lepiej płatną, co stworzyło miejsca pracy, z których mogli skorzystać dotychczasowi bezrobotni.

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych na koniec czerwca 2007r. wynosiła 4759 osób (w tym 2995 kobiet), czyli była o 2587 osób mniejsza niż w czerwcu 2006r. Bezrobotni pozostający w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Zgorzelcu w końcu czerwca 2007r. zostali sklasyfikowani w 530 zawodach, natomiast napływ ofert pracy zgłoszonych w I półroczu 2007r. został zidentyfikowany również w obszarze 530 zawodów.

W podziale na duże grupy zawodowe najwięcej bezrobotnych to przedstawiciele następujących grup:

- pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy („74”) – 11,48
- robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń („72”) – 10,81
- modelki, sprzedawcy i demonstratorzy („52”) – 10,79
- pracownicy pozostałych specjalności („34”) – 8,88
- górnicy i robotnicy budowlani („71”) – 8,66

Najmniej liczną grupę stanowią:

- rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby („145”) – 0,02
- nauczyciel praktycznej nauki zawodu i instruktorzy („33”) – 0,02
- kierownicy małych przedsiębiorstw („13”) – 0,17

- kierownicy dużych i średnich organizacji („12”) – 0,34
- siły zbrojne („01”) – 0,34

Po przeanalizowaniu zawodów według grup elementarnych wyodrębniono zawody reprezentatywne dla najliczniej występujących zawodów. W tabeli nr 2 uwzględniono 10 najbardziej popularnych zawodów.

Tabela nr 2. Liczba bezrobotnych wg zawodów .

l.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Udział procentowy
1.	000000	Bez zawodu	683	14,35 %
2.	522107	Sprzedawca	437	9,18 %
3.	341902	Asystent ekonomiczny	208	4,37 %
4.	712102	Murarz	134	2,81 %
5.	743604	Szwaczka	125	2,62 %
6.	722204	Ślusarz	111	2,33 %
7.	512201	Kucharz	110	2,31 %
8.	743290	Pozostali tkacze, dziewiarze i pokrewni	92	1,93 %
9.	723105	Mechanik samochodów osobowych	92	1,93 %
10.	913207	Sprzątaczką	91	1,91 %

Osoby z powyższymi zawodami stanowiły 43,76 % ogółu bezrobotnych zarejestrowanych na koniec czerwca 2007r.

Czołową pozycję w tej grupie zawodowej zajmuje populacja bezrobotnych nie posiadających zawodu tzw. „grupa bez zawodu” stanowi 14,35% ogółu bezrobotnych. W grupie tej 70,57% (tj. 482 osoby) to kobiety.

Grupa bez zawodu dotyczy przede wszystkim osób z wykształceniem podstawowym i niepełnym podstawowym oraz osób posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące, jeżeli po ukończeniu (bądź nie ukończeniu) szkoły nie ukończyły kursu, na którym zdobyły odpowiednie kwalifikacje zawodowe oraz dyplom uprawniający ich do wykonywania danego zawodu.

Biorąc pod uwagę liczbę zarejestrowanych kobiet największa liczba występuje w zawodach: bez zawodu 482 osoby, sprzedawca 426 osób, asystent ekonomiczny 196 osób, szwaczka 124 osoby, kucharz 104 osoby, sprzątaczką 89 osób, pozostali tkacze , dziewiarze i pokrewni 88 osób, krawiec 79 osób, pomoc kuchenna 56 osób.

Osoby, zarejestrowane w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły najliczniej reprezentowały zawody: bez zawodu 33 osoby, asystent ekonomiczny 9 osób, organizator usług hotelarskich 4 osoby, specjalista ds. marketingu i handlu 3 osoby, inżynier telekomunikacji 4 osoby, politolog 3 osoby.

Wśród osób zarejestrowanych przez okres powyżej 12 miesięcy dominują zawody: sprzedawca 227osób, murarz 70 osób, szwacz 61 osób, sprzątaczką 63 osób, asystent ekonomiczny 54 osoby, pozostali tkacze, dziewiarze i pokrewni 61 osób, kucharz 52 osób, bez zawodu 41 osoby.

Jak wynika z powyższej analizy, mimo spadku ogólnej liczby bezrobotnych w danych zawodach największą grupę zarejestrowanych bezrobotnych w I półroczu 2007r. nadal stanowiły osoby posiadające wykształcenie zawodowe i niższe. Ponadto zagrożone bezrobociem były przede wszystkim kobiety.

2.2. Analiza napływu bezrobotnych według zawodów.

Analiza napływu osób do bezrobocia według zawodów na lokalnym rynku pracy jest jednym z elementów monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

W powiecie zgorzeleckim w I półroczu 2007r. do ewidencji napłynęła grupa 3352 osób bezrobotnych w tym 1617 kobiet.

Analizując napływ bezrobotnych wyodrębniono zawody wg elementarnych grup, w których napływ osiągnął najwyższy poziom.

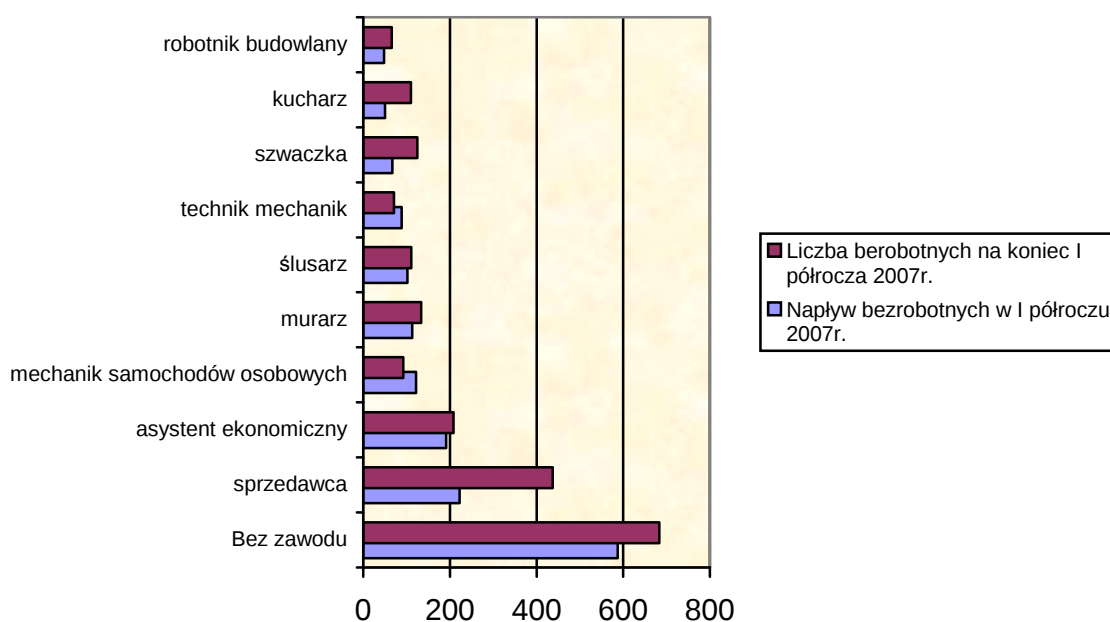
Tabela nr 3. Napływ bezrobotnych wg zawodu.

l.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Udział procentowy
1.	000000	Bez zawodu	587	17,51 %
2.	522107	Sprzedawca	222	6,62 %
3.	341902	Asystent ekonomiczny	191	5,69 %
4.	723105	Mechanik samochodów osobowych	122	3,63 %
5.	712102	Murarz	113	3,37 %
6.	722204	Ślusarz	102	3,04 %
7.	311502	Technik mechanik	89	2,65 %
8.	743604	Szwaczka	67	1,99 %
9.	512201	Kucharz	50	1,49 %
10.	931301	Robotnik budowlany	48	1,43 %

Najwyższy napływ wśród zarejestrowanych kobiet wystąpił w następujących zawodach: bez zawodu 309 osób, sprzedawca 207 osób, asystent ekonomiczny 160 osób, szwaczka 67osób, kucharz 40 osób, handlowiec 38 osób, krawiec 34 osoby.

Napływ osób zarejestrowanych w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły odnotowano w zawodach: bez zawodu 111 osób, asystent ekonomiczny 35 osób, handlowiec 10 osób, technik mechanik 11osób.

Największy napływ bezrobotnych wg zawodów

Analizując strukturę napływu bezrobotnych wg grup zawodowych można zauważyć, że w I półroczu 2007r. napływ osób bezrobotnych w przeważającej liczbie zawodów nie przewyższa ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych posiadających dany zawód.

2.3. Struktura napływu bezrobotnych według grup zawodowych.

Wyniki analizy napływu do bezrobocia pokazały, że najliczniejszą dużą grupą zawodową są **robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń**. Najwięcej osób spośród zarejestrowanych w tej grupie zawodowej posiadało zawód: mechanicy pojazdów samochodowych, ślusarze i pokrewni oraz elektromonterzy.

Drugie miejsce w napływie do bezrobocia zajmuje grupa: **pracownicy pozostałych specjalności**. Największą liczbę osób w tej grupie zawodowej stanowili pracownicy do spraw finansowych i handlowych.

Ponadto do ewidencji PUP w dużym stopniu trafiły osoby należące do grupy: sprzedawcy i demonstratorzy. Duży napływ w zawodzie sprzedawcy związany jest z częstą rotacją pracowników w branży handlowej.

3. Analiza ofert pracy pozyskanych w powiecie zgorzeleckim według zawodów (grup zawodów).

Na terenie powiatu zgorzeleckiego działa wiele firm zarówno z sektora publicznego jak i prywatnego, część z nich składa do PUP informacje o poszukiwanych pracownikach. Należy jednak pamiętać o tym, że publiczne pośrednictwo pracy jest przez wielu pracodawców traktowane jako alternatywny sposób poszukiwania pracowników. W zakresie tym wykorzystują także inne dostępne formy pozyskiwania personelu.

W okresie od stycznia do czerwca 2007 r. do Powiatowego Urzędu Pracy w Zgorzelcu wpłynęło 1245 ofert. Zdecydowana większość ofert – 821 (65,94 %) - pochodziła z sektora prywatnego, natomiast – 424 (34,05 %) z sektora publicznego. Zgłoszone miejsca pracy

często dotyczyły prac subsydiowanych. Z ogólnej liczby zgłoszonych ofert pracy 38 ofert (3,05 %) było adresowanych do osób niepełnosprawnych.

W strukturze ofert pracy wg dużych grup zawodowych (kod 2-cyfrowy) najwyższe wskaźniki odnotowane zostały w następujących grupach zawodowych:

- ❖ MODELKI, SPRZEDAWCY I DEMONSTRATORZY – 16,48
- ❖ PRACOWNICY OBSŁUGI BIUROWEJ – 20,05
- ❖ PRACOWNICY USŁUG OSOBISTYCH I OCHRONY – 9,45
- ❖ PRACOWNICY POZOSTAŁYCH SPECJALNOŚCI – 8,87
- ❖ POZOSTALI ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY – 5,49
- ❖ PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH W HANDLU I USŁUGACH – 5,11
- ❖ ROBOTNICY OBRÓBKI METALI I MECHANICY MASZYN I URZĄDZEŃ – 5,11

Najwięcej ofert pracy wpłynęło dla:

- osób bez zawodu	208 ofert
- sprzedawców	171 ofert
- pracowników biurowych	192 ofert
- pracowników ochrony	52 ofert
- robotników budowlanych	45 ofert
- szwaczek	34 ofert
- pracowników administracyjnych	31 ofert
- monterów podzespołów i zespołów elektronicznych	26 ofert
- ślusarzy	18 ofert
- sprzątaczek	18 ofert
- kierowca samochodu ciężarowego	18 ofert
- pomocy kuchenna	17 ofert
- hutników – dmuchaczy szkła	12 ofert
- kucharzy	11 ofert
- kierowców autobusu	11 ofert
- murarzy	10 ofert

Tabela nr 4 . LICZBA ZGŁOSZONYCH OFERT PRACY WG ZAWODÓW.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w I półroczu 2007r.	Napływ bezrobotnych w I półroczu 2007r	Stan bezrobotnych w I półroczu 2007r.
1	2	3	4	5	6
1	000000	Bez zawodu	208	587	683
2	522107	Sprzedawca	171	222	437
3	419101	Pracownik biurowy	192	23	39
4	515902	Pracownik ochrony	52	5	10
5	931301	Robotnik budowlany	45	48	66

6	343101	Pracownik administracyjny	31	12	15
7	743604	Szwacz	34	67	125
8	828303	Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	26	18	26
9	722204	Ślusarz	18	102	111
10	913207	Sprzątaczką	18	24	91
11	832302	Kierowca samochodu ciężarowego	18	15	24
12	913204	Pomoc kuchenna	17	23	56
13	732202	Hutnik- dmuchacz szkła	12	24	16
14	512201	Kucharz	11	50	110
15	832201	Kierowca autobusu	11	2	3
16	712102	Murarzy	10	113	134

Liczba ofert w zawodach: pracownik biurowy, monter podzespołów i zespołów elektronicznych, pracownik administracyjny, nie świadczy w powyższym zestawieniu, że są to zawody deficytowe, ponieważ zgłoszone oferty dotyczą w szczególności organizacji miejsc stażu i przygotowania zawodowego.

Ponadto z danych statystycznych wynika, że w dyspozycji tut. Urzędu nie pojawiały się propozycje pracy dla osób w zawodach np. architekt, geograf, politolog, technik górnik, agent celny, spedytor, opiekunka środowiskowa, górnik, drwal, intendent, rolnik.

Jednocześnie można stwierdzić, że najwięcej ofert pracy dotyczy tych zawodów, w których występuje największe bezrobocie, jednakże nie oznacza to, iż ilość ich jest na tyle wystarczająca by zabezpieczyć popyt na pracę w tych grupach zawodowych.

Dopełnieniem obrazu sytuacji bezrobocia w powiecie zgorzeleckim jest analiza bezrobotnych wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy wg sekcji PKD w I półroczu 2007r.

Tabela nr 5 Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w I półroczu 2007r.

Sekcja PKD	Bezrobotni		Oferty pracy	
	zarejestrowani w I półroczu 2007r	stan w końcu I półrocza 2007r	zgłoszone w I półroczu 2007r	stan w końcu I półrocza 2007r
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	68	144	9	0

Rybacktwo	0	0	0	0
Górnictwo	42	101	1	0
Przetwórstwo przemysłowe	611	966	235	53
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	20	40	9	0
Budownictwo	299	416	90	0
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	738	965	253	16
Hotele i restauracje	83	145	30	2
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	91	156	42	0
Pośrednictwo finansowe	42	58	26	1
Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	157	186	105	0
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	74	107	246	25
Edukacja	44	89	63	31
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	59	172	85	6
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	146	201	51	1
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	0	0	0	0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	0	0
Działalność nie zidentyfikowana	71	143	0	0
Ogółem	2545	3889	1245	135

Z powyższych danych wg sekcji PKD wynika, że w I półroczu 2007r.. wystąpiły działalności, w których nie odnotowano napływu osób bezrobotnych ani też zgłoszeń wolnych miejsc pracy. Należą do nich: **Rybacktwo, Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, Organizacje i zespoły eksterytorialne.**

W pozostałych sekcjach PKD wyszczególniono zawody charakteryzujące się dominacją ze względu na liczbę osób bezrobotnych wg rodzaju ostatniego miejsca pracy. Najwyższe liczby bezrobotnych generowały następujące sekcje:

- o Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego 29 %, na koniec I półrocza 2007r.- 24,81 %;
- o Przetwórstwo przemysłowe 24% , na koniec I półrocza 2007r -24,83%;
- o Budownictwo 11,74 %, na koniec I półrocza 2007r - 10,70%;
- o Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej 6,16%, na koniec I półrocza 2007r - 4,78 %;
- o Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała 5,73%, na koniec I półrocza 2007r - 5,16%;

Według PKD zgłoszono ogółem 1245 ofert pracy , z których 58,9% koncentrowało się w sekcjach tj.:

- ❖ Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego- 20,32%;

- ❖ Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne – 19,75%;
- ❖ Przetwórstwo przemysłowe – 18,87%.

Należy pamiętać, iż zgłoszone oferty pracy zgrupowane w sekcji PKD **Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne** odnoszą się przede wszystkim do miejsc stażu zawodowego.

4. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Niniejsza analiza oparta jest na wykorzystaniu ilościowych parametrów opisujących roczny napływ ofert pracy wg zawodów oraz ilość bezrobotnych w wybranych kategoriach zawodowych. Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu k ($W_{n,I}^k$) został obliczony

według wzoru: $W_{n,I}^k = \frac{\overline{O}_I^k}{\overline{B}_I^k}$

gdzie:

B_I^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w i-tym miesiącu w zawodzie k

O_I^k - liczba zgłoszonych ofert pracy w i-tym miesiącu w zawodzie k .

Przyjęto, że zawody o wskaźniku:

$W_{n,I}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,

$0,9 < W_{n,I}^k < 1,1$ to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy),

$W_{n,I}^k > 1,1$ to zawody deficytowe

4.1. Zawody deficytowe.

Cechy deficytowości na naszym rynku w I półroczu 2007r., przy przyjętym sposobie wyliczania wskaźników wykazują poniższe grupy zawodowe z kodem 2-cyfrowym tj.:

- ❖ PRACOWNICY OBSŁUGI BIUROWEJ („41”) – 3,15
- ❖ SPECJALIŚCI SZKOLNICTWA („23”) – 2,64

Analizując tabele zawodów deficytowych i nadwyżkowych pod względem wskaźnika intensywności nadwyżki(deficytu) zawodu stwierdzić należy, że spośród 242 zawodów (kod czterocyfrowy) dla 16 specjalizacji z pełnej klasyfikacji Zawodów brak jest możliwości obliczenia wskaźnika z uwagi na brak bezrobotnych w tych zawodach. Potwierdza to także sytuację zdecydowanego deficytu w tym zawodzie – brak możliwości zrealizowania ofert pracy. Grupę tą stanowiły zawody przedstawione w tabeli nr 6.

Tabela nr 6. Zawody zdecydowanie deficytowe w powiecie zgorzeleckim w I półroczu 2007r.

L.p.	Kod 4-cyfrowy grupy zawodów	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1.	8251	Maszyści maszyn drukujących	Max
2.	3226	Technicy farmaceutyczni	Max
3.	3211	Technicy analityki medycznej	Max
4.	1229	Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej gdzie indziej nie sklasyfikowani	Max
5.	4214	Inkasenci i poborcy	Max
6.	7244	Monterzy linii elektrycznych	Max

7.	7137	Monterzy sieci komunalnych	Max
8.	8212	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji betonu, asfaltobetonu, elementów betonowych i kamiennych i pokrewni	Max
9.	3475	Sportowcy zawodowi, trenerzy i pokrewni	Max
10.	2414	Specjaliści do spraw rynku nieruchomości	Max
11.	7435	Krojczone	Max
12.	3482	Pracownicy bibliotek i informacji naukowej	Max
13.	2131	Projektanci i analitycy systemów komputerowych	Max
14.	3423	Pracownicy ds. zatrudnienia i pośrednictwa pracy	Max
15.	2444	Psycholodzy i pokrewni	Max
16.	8291	Operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	Max

Analizując zawody deficytowe i nadwyżkowe należy zwrócić uwagę na zawody, w których średnia miesięczna liczba bezrobotnych zarejestrowanych, a także średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I półroczu 2007r. wynosiła zero. Zawodów takich wystąpiło aż 123.

Biorąc pod uwagę sześciocyfrowy kod Klasyfikacji Zawodów cechy deficytowości wykazują zawody: kierownik wewnętrznej jednostki działalności podstawowej gdzie indziej niesklasyfikowane, administrator baz danych, specjalista zastosowań informatyki, inżynier budownictwa – budownictwo ogólne, nauczyciel biologii, administrator sieci informatycznej, nauczyciel fizyki i astronomii, nauczyciel języka obcego, nauczyciel przedmiotów zawodowych, nauczyciel wiedzy o społeczeństwie, nauczyciel języka obcego w szkole podstawowej, nauczyciel matematyki w szkole podstawowej, nauczyciel plastyki w szkole podstawowej, nauczyciel techniki w szkole podstawowej, nauczyciel wychowania fizycznego w szkole podstawowej, pozostali nauczyciele szkół podstawowych, nauczyciel przedszkola, wychowawca placówek oświatowych, zarządca nieruchomości, asystent prawny, psycholog, laborant chemiczny, technik geodeta, kosztorysant budowlany, pozostali technicy budownictwa, ochrony środowiska i pokrewni, operator sprzętu komputerowego, diagnosta samochodowy, technik analityki medycznej, technik fizjoterapii, technik farmaceutyczny, przedstawiciel handlowy, asystent bankowości, technik logistyk, pośrednik pracy, pracownik administracyjny, sekretarka medyczna, opiekun w domu pomocy społecznej, florysta, instruktor odnowy biologicznej, bibliotekarz, kurier, pracownik biurowy, inkasent, recepcjonista, rejestratorka medyczna, siostra PCK, kosmetyczka, manikiurzystka, pracownik ochrony mienia i osób, ogrodnik – uprawy pod osłonami, zdun, konserwator budynków, monter konstrukcji budowlanych, monter sieci wodnych i kanalizacyjnych, mechanik samochodów ciężarowych, mechanik silników spalinowych, elektromonter pogotowia elektroenergetycznego, ubojowy, pilarz, krojczy, operator koparek i zwałowarek, palacz kotłów c.o. wodnych rusztowych, pilarz kamienia, operator kserokopiearek, pozostali maszyniści maszyn drukujących, pozostali monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych, monter podzespołów i zespołów elektronicznych, monter wyrobów z drewna, pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani, kierowca autobusu, kierowca samochodu ciężarowego, operator żurawia jezdniowego, zamiatacz, pomocniczy robotnik przy hodowli zwierząt.

Analizując zawody deficytowe zauważa się, iż w znacznym stopniu generują je zawody wymagające wysokich kwalifikacji. Dużą grupę stanowią nauczyciele różnych specjalności, jednakże trzeba pamiętać, iż zgłoszone wolne miejsca pracy dla nauczycieli w większości przypadków dotyczyło niepełnego wymiaru czasu pracy. Ponadto na lokalnym rynku pracy

brakuje psychologów, nauczycieli bibliotekarzy, kierowców autobusu, kierowców samochodów ciężarowych posiadających dodatkowe uprawnienia kat. E i kwalifikacje w zakresie kursu na przewóz rzeczy, kosmetyczek, pilarzy z uprawnieniami, pracowników ochrony z licencją.

Ponadto należy pamiętać, iż zawody: pracownik biurowy, monter podzespołów i zespołów elektronicznych, pracownik administracyjny, sekretarka nie należą do zawodów deficytowych, ponieważ zgłoszone oferty pracy na powyższych stanowiskach dotyczyły głównie organizacji miejsc stażu i przygotowania zawodowego.

Wyniki analizy zawodów deficytowych nie odzwierciedlają w pełni rzeczywistości, ponieważ są to także zawody nie wymagające zbyt dużych kwalifikacji, a których wykonywania mogą podjąć się przedstawiciele innych zawodów. Przykładem takich zawodów są: kurier, inkasent, zamiatacz.

4.2. Zawody nadwyżkowe.

Zawody nadwyżkowe to takie, na które występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób bezrobotnych w tym zawodzie. W I półroczu 2007r. wyróżniono następujące zawody (biorąc pod uwagę wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów – przy zerowym stanie średniej miesięcznej liczbie ofert pracy): żołnierz zasadniczej szkoły wojskowej, kierownik wew. jednostki działalności podstawowej w handlu hurtowym i detalicznym, kierownik wew. jednostki działalności podstawowej w gastronomii, hotelarstwie i turystyce, kierownik działu osobowego, kierownik małego przedsiębiorstwa w budownictwie, kierownik małego przedsiębiorstwa w handlu hurtowym i detalicznym, kierownik małego przedsiębiorstwa gdzie indziej niesklasyfikowani, geograf, programista, pozostali programiści, inżynier inżynierii środowiska – gospodarka wodna i hydrologia wodna, inżynier inżynierii środowiska - systemy wodociągowe i kanalizacyjne, inżynier elektryk, inżynier elektroniki, inżynier telekomunikacji, inżynier mechanizacji rolnictwa, pozostali inżynierowie geodeci i kartografowie, inżynier organizacji i planowania produkcji, mikrobiolog kliniczny, inżynier rolnictwa, specjalista ochrony środowiska, logopeda, nauczyciel religii, nauczyciel wychowania fizycznego, ekonometryk, ekonomista, specjalista bankowości, specjalista do spraw finansów, specjalista ds. organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych, pozostali prawnicy gdzie indziej niesklasyfikowani, socjolog, historyk, historyk sztuki, politolog, filolog – filologia obcojęzyczna i polska, artysta muzyk, specjalista administracji publicznej, pozostali technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewnych, technik architekt, technik ochrony środowiska, technik elektryk, pozostali technicy elektrycy, technik elektroniki, technik telekomunikacji, pozostali technicy mechaniki, technik górnictwa odkrywkowego, kreślarz techniczny, technik technologii drewna, technik technologii odzieży, technik technologii szkła, technik transportu kolejowego, technik włókiennik, pozostali technicy informatycy, pozostali operatorzy sprzętu komputerowego i pokrewni, inspektor bhp, inspektor ochrony środowiska, kontroler jakości wyrobów, technik architektury krajobrazu, technik hodowca zwierząt, technik leśnik, technik ogrodnik, technik rolnik, pozostali technicy technologii żywności, dietetyk, technik żywienia i gospodarstwa domowego, technik dentystyczny, terapeuta zajęciowy, technik elektroradiolog, instruktor amatorskiego ruchu artystycznego, organizator obsługi turystycznej, organizator usług gastronomicznych, organizator usług hotelarskich, organizator agrobiznesu, pozostali pracownicy ds. finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani, agent celny, spedytor, agent reklamowy, funkcjonariusz celny, funkcjonariusz straży granicznej, opiekunka środowiskowa, plastyk, animator kultury, asystent rachunkowości, pozostali pracownicy ds. transportu, listonosz, ekspedient pocztowy, kasjer biletowy, kasjer w przedsiębiorstwie, kierownik pociągu, konduktor, intendent, pozostali kelnerzy i pokrewni, opiekunka domowa, laborant sekcyjny, biomasażysta, strażak, ekspedient w punkcie usługowym, pozostali sprzedawcy i demonstratorzy, rolnik upraw

mieszanych, pozostali hodowcy zwierząt i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani, rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej, ogrodnik, drwal, pozostali robotnicy leśni i pokrewni, górnik, pozostali murarze i pokrewni, stolarz budowlany, pozostali cieśle budowlani i pokrewni, toromistrz, monter rusztowań, tynkarz, monter izolacji budowlanej, monter c.o i ciepłej wody, technolog robót wykończeniowych w budownictwie, malarz budowlany, malarz tapeciarski, malarz lakiernik wyrobów metalowych, formierz odlewnik, modelarz odlewniczy, spawacz elektryczny, blacharz samochodowy, monter kadłubów okrętowych i konstrukcji stalowych, traser, pozostali ślusarze i pokrewni, wiertacz w metalu, szlifierz ostrzycz, pozostali mechanicy pojazdów samochodowych, mechanik maszyn i urządzeń do obróbki metali oraz urządzeń górniczych i urządzeń przemysłowych, mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych, monter instalator urządzeń technicznych w budownictwie wiejskim, elektromechanik elektrycznych przyrządów pomiarowych, elektromechanik pojazdów samochodowych, pozostali elektromechanicy, elektromonter maszyn i urządzeń górnictwa odkrywkowego, monter elektronik, telemonter, monter sieci telekomunikacyjnych, szlifierz kamieni szlachetnych, złotnik – jubiler, ceramik wyrobów użytkowych i ozdobnych, formowacz wyrobów szklanych, polerowacz szkła – ręczny, brakarz szkła, szlifierz szkła, szyldziarz, zdobnik ceramiki, introligator, garmazer, rzeźnik – wędliniarz, pozostali masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni, pozostali piekarze, cukiernicy i pokrewni, młynarz, sortowacz materiałów drewnianych, suszarnikowy drewna, stolarz meblowy, tokarz w drewnie, wiertacz drewna, przędzacz, przygotowawca włókna, dziewiarz, tkacz, modystka, pozostałe szwaczki hafciarki i pokrewne, tapicer, szewc naprawiacz, operator maszyn do formowania szkła płaskiego, pozostali operatorzy urządzeń przemysłu szklarskiego i ceramicznego oraz do obróbki drewna, operator wirówek, obchodowy bloku, palacz c. o gazowych i kotłów parowych, operator stacji pomp i oczyszczania ścieków, operator maszyn do obróbki skrawaniem, operator obrabiarek sterowanych numerycznie i zespołowo, wulkanizator, operator maszyn tkackich, operator urządzeń przetwórstwa drobiu, operator urządzeń do produkcji wyrobów mleczarskich i produkcji pieczywa, monter aparatów i przyrządów optycznych, monter kotłów i armatury kotłowych, monter maszyn i urządzeń okrętowych oraz przemysłowych, monter pojazdów i urządzeń transportowych, pozostali monterzy wyrobów z drewna, nastawniczy, operator przenośników, pozostali sprzedawcy uliczni, pokojowa, szaleciarz, pracznia, woźny, robotnik placowy, pomocniczy pracownik przy konserwacji terenów zieleni, robotnik szklarniowy, kopacz, robotnik torowy, konserwator części, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, sortowacz.

Poniżej wymieniono zawody nadwyżkowe (biorąc pod uwagę wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów – przy stanie średniej miesięcznej liczbie ofert pracy > 0): kierownik wewnętrznej jednostki organizacyjnej gdzie indziej niesklasyfikowane, fizjoterapeuta, pielęgniarka, nauczyciel języka polskiego, specjalista ds. marketingu i handlu, prawnik legislator, pedagog, technik budownictwa, technik informatyk, technik mechanik, fotograf, handlowiec, pozostali agenci ds. sprzedaży, zaopatrzeniowiec, asystent ekonomiczny, pracownik socjalny, sekretarka, magazynier, dyspozytor transportu samochodowego, kasjer handlowy, kasjer walutowy, telefonistka, kucharz, kucharz małej gastronomii, bufetowy, kelner, opiekunka dziecięca, fryzjer, sprzedawca, ogrodnik terenów zieleni, robotnik leśny, murarz, betoniarz, betoniarz zbrojarz, cieśla, dekarz, monter instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych, malarz konstrukcji i wyrobów metalowych, lakiernik samochodowy, spawacz ręczny gazowy, ślusarz, tokarz, mechanik samochodów osobowych, pozostali mechanicy- monterzy maszyn i urządzeń, elektromonter zakładowy, elektromonter instalacji elektrycznych, hutnik – dmuchacz szkła, pozostali formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła, cukiernik, piekarz, stolarz, krawiec, szwaczka, kierowca samochodu osobowego, kierowca ciągnika rolniczego, operator sprzętu do robót ziemnych, palacz pieców zwykłych, pomoc kuchenna, salowa, sprzątacznia, robotnik gospodarczy, dozorca, robotnik budowlany, robotnik drogowy, pakowacz.

Analizując zawody niedostosowane do potrzeb rynku pracy również zauważamy, że nie odzwierciedlają one w pełni rzeczywistości. W I półroczu 2007 roku w ewidencji osób bezrobotnych figurowała spora grupa pedagogów, ale o bardzo różnych specjalizacjach, nie zawsze dostosowane do potrzeb pracodawców. Ponadto posiadamy grupę zawodową pielęgniarek, która w większości przypadków nie posiada aktualnych uprawnień do wykonywania zawodu. Należy także zwrócić uwagę na zawody budowlane, na które istnieje duże zapotrzebowanie ze strony pracodawców. Mimo to ze względu na niskie, bądź przedawnione kwalifikacje, jak też przeciwwskazania zdrowotne bezrobotnych w tych zawodach nie spełniali oni oczekiwań pracodawców.

4.3. Zawody zrównoważone.

Do zawodów zrównoważonych, czyli takich, które charakteryzuje równowaga pomiędzy popytem a podażą należały: chemik, chemik – technologia chemiczna, nauczyciel historii, nauczyciel nauczania początkowego, pedagog szkolny, pracownik ds. osobowych, kasjer bankowy, strażnik miejski, kaletnik, pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z drewna, operatorzy maszyn krojących i wykrawających do papieru, operator suwnic, konwojent, robotnik magazynowy.

4.4. Ranking zawodów generujących długotrwale bezrobocie.

Opracowanie rankingu zawodów generujących długotrwale bezrobocie zostało oparte na wskaźnikach, które są wynikiem obliczonym jako stosunek osób zarejestrowanych w danym zawodzie pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, do liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie na koniec czerwca 2007r.

Osoby bezrobotne pozostające w rejestrze ponad 12 miesięcy stanowiły 40,2 % ogółu bezrobotnych na koniec czerwca 2007r. W tej sytuacji ważne jest posiadanie wiedzy dotyczącej kwalifikacji zawodowych osób długotrwale bezrobotnych. Dokonana analiza bazy pozwoliła ustalić ranking zawodów generujących długotrwale bezrobocie (dwucyfrowy kod zawodów).

Na pierwszym miejscu zawodami generującymi długotrwale bezrobocie znalazły się następujące zawody:

- ❖ Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie
- ❖ Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach
- ❖ Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni
- ❖ Kierowcy i operatorzy pojazdów,

gdzie wartość wskaźnika dla tych zawodów osiągnęła poziom od 60%.

Na drugim miejscu znalazły się zawody w przedziale od 50% do 60% tj:

- ❖ Rolnicy
- ❖ Kierownicy małych przedsiębiorstw
- ❖ Leśnicy i rybacy
- ❖ Robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanterijnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni
- ❖ Ogrodnicy
- ❖ Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy
- ❖ Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych
- ❖ Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
- ❖ Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów

Pozostałe grupy zawodów generujących długotrwale bezrobocie kształtowały się na poziomie poniżej 50%:

- ❖ Pracownicy obsługi biurowej
- ❖ Górnicy i robotnicy budowlani
- ❖ Pracownicy usług osobistych i ochrony

- ❖ Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń
- ❖ Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych
- ❖ Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia
- ❖ Operatorzy maszyn i urządzeń
- ❖ Specjaliści szkolnictwa
- ❖ Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia\
- ❖ Średni personel techniczny
- ❖ Kierownicy dużych średnich organizacji
- ❖ Pracownicy pozostałych specjalności
- ❖ Pozostali specjaliści
- ❖ Nauczyciele praktycznej nauki zawodu
- ❖ Siły zbrojne
- ❖ Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby.

5. Wnioski.

Analizując monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy można wyciągnąć następujące wnioski:

- mimo, że liczba bezrobotnych w porównaniu do I półrocza 2006r. uległa znacznemu zmniejszeniu lokalny rynek pracy jest nadal nadwyżkowy, co wynika z analizy bezrobocia i ofert pracy,
- biorąc pod uwagę grupy wielkie największy „napływ” bezrobotnych odnotowano w grupie zawodowej „robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń”, zaś według grup elementarnych była to grupa „bez zawodu”,
- mimo deficytu siły roboczej w znaczącej liczbie zawodów nie wszystkie oferty mogły być w pełni realizowane. Wynika to głównie z braku dopasowania wymogów zgłaszanych ofert pracy do rzeczywistego poziomu i rodzaju kwalifikacji zawodowych posiadanych przez osoby bezrobotne. Część osób bezrobotnych posiada kwalifikacje zdezaktualizowane i nie odpowiadające nowoczesnym standardom pracy,
- spadek stopy bezrobocia spowodował, iż pracodawcy coraz częściej oferują wyższe wynagrodzenie niż minimalne, ale nadal utrzymuje się tendencja pracy za niską płacę dla potencjalnych pracowników co powoduje, że znaczny procent bezrobotnych nie wykazuje zainteresowania podjęciem legalnej pracy i podejmuje nielegalne zatrudnienie zasilając tzw. „szarą strefę”,
- powiat ma charakter przemysłowy, a na jego terenie znajduje się wiele firm w bardzo dobrej kondycji ekonomicznej - mimo to bezrobocie na terenie powiatu ma charakter długotrwały,
- wśród zawodów deficytowych największe niedobory pracowników utrzymywały się wśród nauczycieli różnych specjalizacji, jednakże trzeba pamiętać, iż zgłoszone wolne miejsca pracy dla nauczycieli w większości przypadków dotyczyło niepełnego wymiaru czasu pracy,
- na lokalnym rynku pracy brakuje psychologów, nauczycieli bibliotekarzy, kierowców autobusu, , kierowców samochodów ciężarowych posiadających dodatkowe uprawnienia kat. E i kwalifikacje w zakresie kursu na przewóz rzeczy, kosmetyczek, pilarzy z uprawnieniami, pracowników ochrony z licencją,
- w zawodach nadwyżkowych dominują m.in. technicy budowlani (ze względu na brak uprawnień budowlanych), pielęgniarzy (brak uprawnień do wykonywania zawodu), mechanicy, lakiernicy, blacharze, kierowcy samochodowi (ze względu na brak wszechstronnych umiejętności i brak doświadczenia zawodowego), pracownicy w zawodach budowlanych (ze względu na brak doświadczenia zawodowego lub przedawnione kwalifikacje a także przeciwwskazania zdrowotne),

- mimo, że zwiększyła się liczba ofert pracy dla osób bez kwalifikacji, w dalszym ciągu grupa „bez zawodu” stanowi zawód nadwyżkowy na lokalnym rynku pracy - oznacza to, że w najgorszej sytuacji na rynku pracy są osoby bez kwalifikacji,
- w powiecie zgorzeleckim dominuje handel i działalność usługowa,
- konieczne jest rzetelne prowadzenie bieżących statystyk rynku pracy oraz dopasowanie klasyfikacji zawodów i specjalności szkolnictwa zawodowego do klasyfikacji rynku pracy.

Aktualna analiza dokonana została w oparciu o dane zarejestrowanych osób a także na podstawie zgłaszanych do urzędu ofert pracy w I połowie 2007r.

Sporządziła:

Sylwia Zarówna oraz Małgorzata Kuprewicz

Dyrektor
Powiatowego Urzędu Pracy
w Zgorzelcu
Teresa Piotrowska